Secretariaat:
Schoener 1, 1625 CT Hoorn

Stichting Vrienden van de begraafplaats Keern teHoorn

www.oudhoorn.nl/vriendenKeern
vriendenkeern@hotmail.com
NL 86 RABO 0344945154
KVK 75453673

NIEUWSBRIEF juli 2024, nummer 17

Woord van de voorzitter

Op 7 mei hebben we afscheid genomen van Marjan Faber-Zwart. Helaas, moet ik zeggen, want zij is een heel plezierige persoon, was in het bestuur actief bij allerlei zaken, bracht goede ideeën in, sprong altijd bij waar nodig, zette puntjes op de I en ook koffie. Kortom, een zeer gewaardeerd lid van ons bestuur, dat we erg zullen missen. Gelukkig mogen we nog wel bij haar aankloppen voor goede raad.

Marjan, hartelijk dank voor alles wat je hebt gedaan voor de begraafplaats en voor ons.

Marjan Faber tijdens de herdenking op 4 mei 2024 (foto Comité 40-45)

Iedere keer zijn er verbeteringen en veranderingen te melden, mede door de zorg en werkzaamheden van nabestaanden. Deze zijn waar mogelijk gestimuleerd door het werk van de vrijwilligers. En het is heel plezierig werken in een mooie omgeving, zeker nu er zoveel bloemen zijn.

Foto F. van Iersel

De gemeente heeft ervoor gezorgd dat wij gesmede haakjes konden bestellen voor het bevestigen van de nieuwe kettingen. Deze haakjes zijn speciaal gemaakt. De haakjes worden in de grafstenen bevestigd en daar worden de kettingen aangehaakt. Aangezien er geen geschikte haakjes in de handel zijn, hebben we deze moeten laten maken bij een West-Friese smederij. Binnenkort zullen weer veel graven voorzien zijn van nieuwe kettingen.

We blijven bezig, met het onkruid, met verwaarloosde en beschadigde stenen, met de toegankelijkheid en met de geplande tunnel. Vooral voor bezoekers, nabestaanden en de inwoners van Hoorn.

En natuurlijk verwelkomen we graag nieuwe vrijwilligers.

Herman Kaptein

Even wat kleine berichtjes

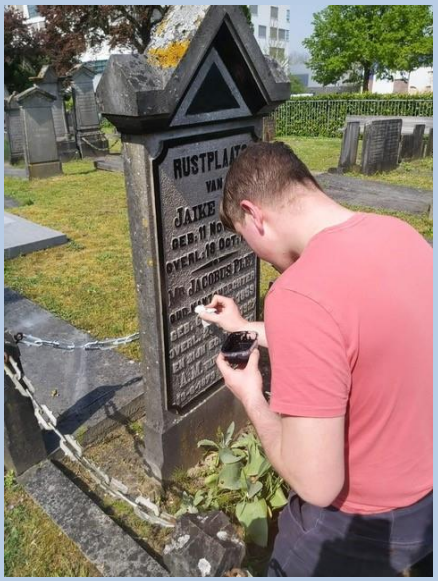
- De bestrating bij de toegangspoort is weer in orde gemaakt.
- De mankementen aan de waterleiding worden momenteel hersteld, met dank aan de gemeente.
- Voor de vergelijking lees eens over de situatie in 1926, toen **directeur Voorbergen** aan het gemeentebestuur een lijst van verbeterpunten stuurde.
- Sindsdien is er veel gebeurd.

- (zie: https://www.beeldbank-oudhoorn.nl/cgi-bin/keern.pl).

Tom Versluys aan het werk

Veel grafstenen zijn meer van 100 zelfs 150 jaar oud en daardoor is de tekst op de steen vaak moeilijk te ontcijferen. Omdat het goed is dat de naam van de overledene nog steeds gelezen en gezegd kan worden, zijn we bezig om, waar dat kan, de tekst weer zichtbaar te maken, niet als nieuw maar leesbaar. Tom heeft deze taak op zich genomen en heeft eer van zijn werk.

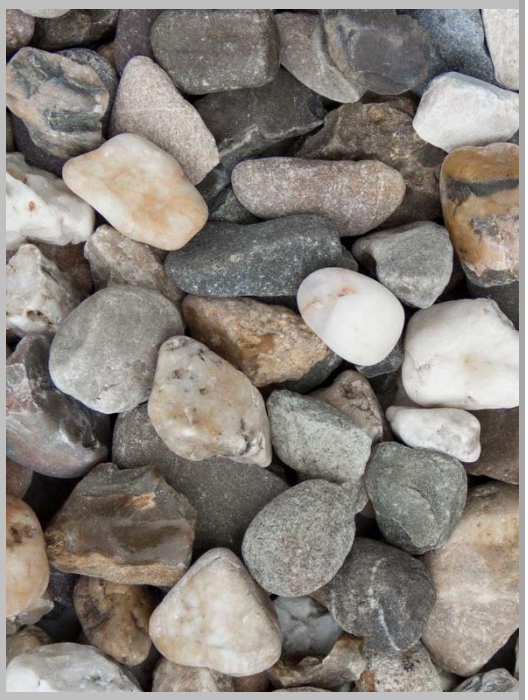
Foto's H. Mulder

Het blijft zaak om er voorzichtig mee om te zijn en de rechten van de nabestaanden niet te schenden. Het is echter vaak moeilijk om hen op te sporen. Als er geen contact met nabestaanden mogelijk is, geeft de tijd waarop de begrafenis heeft plaatsgevonden een aanwijzing of het verantwoord is het graf op te knappen.

Toegankelijkheid

Op 16 april 2024 hebben bestuursleden van de stichting Vrienden van de begraafplaats Keern gesproken met vertegenwoordigers van de gemeente Hoorn. Deze zijn bezig met een plan om de begraafplaats beter toegankelijk te maken voor minder mobiele mensen, die al dan niet met een rollator of rolstoel komen.

De dikke grindlaag op het voorterrein en de paden zal worden afgegraven, in het middenpad komt een dunne grindlaag op een stevige ondergrond en de zijpaden zullen vergroend worden. De stichting zal betrokken worden bij de plannen.

Inmiddels is er bericht dat het vergroenen met grasmatten zal gaan gebeuren. Daarmee wordt voorkomen dat kiezels in de maaier komen als men de paden gaat maaien.
De werkzaamheden worden na de vakantieperiode uitgevoerd.

We kijken uit naar het moment dat we iedereen kunnen verwelkomen en samen over de gehele begraafplaats kunnen wandelen en rijden. En ook de recente nare ervaring willen we dan graag vergeten.

Herdenking 4 mei 2024

Tijdens de dodenherdenking hebben bestuursleden van Stichting Het Hoorns Comité 40-45, bestuursleden van onze stichting en belangstellenden stilgestaan bij de oorlogsgraven. Zij hebben geluisterd naar een korte toelichting over de betrokkene en bloemen gelegd.
Het gaat om vier graven van Engelse piloten, die op 15 februari of 16 juni 1944 zijn omgekomen, tien graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers en vier graven van verzetsmensen. En heel speciaal dit jaar: de plek waar het graf van oorlogsslachtoffer Afra Kramer-Deen is geweest.

Het meest ontroerende was de aanwezigheid en het verhaal van de zoon van Afra Kramer-Deen. Zij kwam op 7 juli 1944 om het leven door een bom die viel toen twee Amerikaanse bommenwerpers boven Hoorn tegen elkaar botsten. Haar huis aan de Drieboomlaan werd geheel verwoest, waarbij haar man zwaargewond raakte en zij overleed.

Hun 6-jarige zoon Piet bleef ongedeerd en kon het verhaal 80 jaar later navertellen.

Destijds heeft Afra een graf gekregen op begraafplaats Keern, maar dat is na tien jaar geruimd. De stichting Vrienden wilde daar iets aan doen (zie ‘Een steen voor Afra’ elders in deze nieuwsbrief).

Foto GvdHoogen

Bezoek aan Leiden

Eens per jaar brengt het bestuur van de stichting een bezoek aan een begraafplaats elders, voor de gezelligheid en leerzaamheid. Dit jaar zijn we naar de begraafplaats Groenesteeg in Leiden gegaan. Vlak bij het station mochten we in een boot stappen, die ons naar de begraafplaats bracht. Bijkomend voordeel: Leiden is vanaf het water extra aantrekkelijk.

De begraafplaats Groenesteeg ligt op een bolwerk aan de rand van de binnenstad. Veel mooie en bijzondere bomen, veel bloemen (men maait pas laat) en veel bijzondere graven van hoogleraren en bekende Leienaren. Ook de moeder van Vincent van Gogh en meer mensen van haar familie liggen daar begraven.

Foto GvdHoogen

En dan op 8 juni zijn we weer naar Leiden gegaan voor de viering van de Gouden Terebinth die de mensen van de begraafplaats Groenesteeg dit jaar, in februari, in ontvangst mochten nemen.
Het bestuur van Groenesteeg heeft de vorige winnaars uitgenodigd voor de onthulling van het gevelplaatje van de Gouden Terebinth, voor een wandeling over de begraafplaats, een lunch en een minisymposium.
Dit laatste vooral om van elkaar te leren. Daar zijn de rol van vrijwilligers, de relatie met de gemeente en de financiering aan de orde gekomen. De vrijwilligers in Leiden zijn heel aardige mensen met net zo'n groot hart voor hun begraafplaats als die bij ons.

En niet om door te vertellen maar ik vind onze begraafplaats 'gezelliger'. In Leiden zijn er veel grote platte stenen; door de afstand zijn de namen moeilijk te lezen. Bij ons zijn er veel opstaande stenen en zie je tijdens je wandeling heel wat namen van bekende Hoornse families. Dat geeft een meer huislijk gevoel. (RL)

Een bezoek aan Leiden is zeker de moeite waard. Voor meer informatie, zie: https://www.begraafplaatsgroenesteeg.nl/index.html

Een schilderachtige dag op de begraafplaats

De begraafplaats is van nature een plaats van rust, waar je tot jezelf kunt komen. Dat hebben de kunstenaars die we recent hebben uitgenodigd, zeker zo ervaren.

Op zaterdag 25 mei 2024 kwamen kunstenaars en liefhebbers tekenen en schilderen tussen de graven. Ieder koos zijn of haar eigen plek en zette met enthousiasme haar of zijn beleving op doek of papier.

Het aardige is dat de meesten van hen nog nooit op de begraafplaats waren geweest en deze locatie was voor hen dus echt een ontdekking. Dat gold ook voor andere bezoekers die langskwamen.
Diverse groepen van Debutade willen een les op het Keern houden. Ook wie zo maar willen komen schilderen, is van harte welkom.
Als u het tevoren even laat weten, zorgen we dat het kapelletje open is voor het toilet, een stoel en een kopje koffie.

Wat er met de werkstukken gaat gebeuren, weten we nog niet precies. We horen graag goede ideeën. Contact: vriendenkeern@hotmail.com

Inmiddels is het Teekengenootschap Debutade een hele dag komen werken. Het was zonnig en warm maar er zijn veel mooie schaduwplekken. Men was heel enthousiast; zij hebben beloofd anderen te informeren over deze begraafplaats en nu zijn er weer aanvragen binnengekomen om te komen schilderen. Zegt het voort. De begraafplaats is nu gezien alle bloemen misschien wel op zijn mooist.

Foto F. van Iersel

POORT VAN HOORN

Op 3 juli 2024 is in het stadhuis een inloopavond gehouden over de plannen voor de nieuwe toegangsweg naar de binnenstad zoals deze zo mooi heet, beter bekend onder de naam Carbasiustunnel. Het was teleurstellend dat ten opzichte van de informatie die precies een jaar daarvoor werd gepresenteerd nog niets nieuws te melden was. Er is een nieuw bureau ingeschakeld, Movares, en de rest horen we in september bij de klankbordgroepen.

Op informatiepanelen stond gelukkig wel dat bij de inpassing van de tunnel aandacht besteed moet worden aan de begraafplaats.
Voor het deelgebied Dampten zijn er onder meer de volgende aandachtspunten:

- Aandacht voor groen en water
- Beperkte ruimte voor inpassing onderdoorgang tussen Dampten 2 en begraafplaats
- Zorgvuldige inpassing weg en onderdoorgang met behoud van graven en kapel, en aandacht voor monumentale delen van begraafplaats
- Aandacht voor groene uitstraling en rustige karakter van begraafplaats: goede afscherming nodig
- Wens voor aantrekkelijke geluidsschermen

Overigens dat moet zeker ook voor de school die aan de overkant van de sloot (en tunnel) ligt, het Newtoncollege.

DAMPTEN - SPOOR - PELMOLENPAD

Terwijl wij vakantie houden, wordt er vast heel hard aan de uitwerking van de plannen gewerkt.

EEN BIJZONDER BEZOEK

De Commissie voor Monumenten en Welstand (nu Ruimtelijke Adviescommissie geheten) adviseert de gemeente over monumentenzaken en over nieuwe plannen.
Al een tijd geleden hebben we de commissie gevraagd om op bezoek te komen. Over het onderwerp de monumentenstatus van de begraafplaats en de bedreigingen willen we graag met hen in gesprek komen, in ieder geval laten zien waar het over gaat.

We weten bijvoorbeeld nog steeds niet waarom slechts een deel van de begraafplaats tot gemeentelijk monument is verklaard. Of het jaar van de veranderingen die in 1960 zijn uitgevoerd, daarbij doorslaggevend is, is de vraag. Ruim 60 jaar is ook eerbiedwaardig.
Daarnaast vormt de geplande tunnel aan de achterzijde een bedreiging (zie ook 'Poort van Hoorn' elders in deze nieuwsbrief). Hoewel de gemeentelijke plannen nog niet concreet zijn uitgewerkt, geeft de ervaring met de geruimde kindergraven in 2010-2011 ons nog steeds een onrustig gevoel.

Foto F. van Iersel

Het bezoek was gepland voor een kwartier, maar dit is gelukkig ruim een half uur geworden. De commissieleden beloofden nog eens terug te komen om naar de consequenties van de geplande tunnel te kijken wanneer de plannen daarvoor verder zijn uitgewerkt. We hebben hen ook uitgenodigd om te komen schilderen of de rust op de begraafplaats te ervaren.

Naar ons idee een geslaagd bezoek en veel dank aan de leden van de commissie.

En Jan Lodde is er (bijna) altijd bij, vaak op de achtergrond,
maar nu even niet.

Foto F. van Iersel

Een steen voor Afra

Oorlogsslachtoffer Afra Margaretha Kramer-Deen

Afra is in Hoorn geboren op 21 oktober 1912, dochter van Jacob Deen, slager, en van Geertruida Maria Margaretha Wouters. Zij is op 22 september 1933 getrouwd met Nicolaas Pieter Kramer, slager uit Wognum. Hij is een zoon van Pieter Kramer, tuinder en van Jantje Hoogkarspel. Nicolaas is in 1927 naar Hoorn gekomen en gaan werken en wonen bij Jacob Deen. Daar hebben Afra en Nicolaas elkaar waarschijnlijk ontmoet. Hun zoon Piet is in 1938 geboren.

Op de fatale dag, 7 juli 1944, in de morgen, crashten twee Amerikaanse bommenwerpers boven West-Friesland en viel er onder meer een bom op woningen in de Drieboomlaan, op de huizen van de familie Kramer, Godijn en De Boer. Afra is daarbij omgekomen, oud 31 jaar. Zij is op 11 juli 1944 begraven op begraafplaats Keern in een gemeentelijk graf: B 673. In november van dat jaar is er een steen geplaatst. Het graf is geruimd op 28 december 1954. Haar zoon van in 1944 zes jaar zou het mooi vinden, als er een steen op die plek zou komen.

Op zondag 7 juli 2024, 80 jaar later, is een gedenksteen voor Afra onthuld, dicht bij de plaats waar haar graf was.

De familie heeft bij de gedenksteen bloemen voor Afra neergezet. Men is dankbaar dat de herinnering aan haar op deze manier levend gehouden kan worden.

Dankzij bijdragen van verschillende organisaties heeft de stichting Vrienden van de begraafplaats Keern deze steen kunnen laten maken. De gemeente Hoorn en de firma Harder hebben hun medewerking verleend om dit op tijd te kunnen realiseren, waarvoor dank.

En zoals altijd: nieuwe vrienden en vrijwilligers zijn zeer welkom.

Kijk op https://www.oudhoorn.nl/vriendenKeern